

М.К.Лобода

ХРОНІКА ТА ІНФОРМАЦІЯ

Круглий стіл у Житомирському державному університеті ім. І.Франка, присвячений 60-річчю звільнення України

2004 р. в Україні відзначалася п'ятдесята річниця звільнення від нацистських загартбників. У наукових установах і навчальних закладах відбулися заходи, присвячені цій події.

У рамках ювілею, 22 жовтня 2004 р., історичний факультет Житомирського державного університету ім. І.Франка (ЖДУ ім. І.Франка) організував круглий стіл на тему: «Актуальні проблеми історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр.» У його роботі взяли участь представники Інституту історії України НАНУ, працівники вищих навчальних закладів Києва, Житомира, Кіровограда, а також студенти університету.

Зі вступним словом до присутніх звернулася проректор із наукової роботи, д-р пед. наук, проф. ЖДУ ім. І.Франка *О.Дубасенюк*. Відкриваючи засідання круглого столу, вона наголосила на значенні цієї події в історії українського народу, її доленосних наслідках. Головував на форумі канд. іст. наук, в. о. професора, завідувач кафедри історії України ЖДУ ім. І.Франка *М.Кордон*.

Першою була заслухана доповідь д-ра іст. наук, завідувача відділу історії України періоду Другої світової війни Інституту історії України НАНУ *О.Лисенка* «Методологічні аспекти дослідження історії Другої світової війни», в якій викладено аналіз кризових явищ сучасної історіографії, шляхи їх подолання, орієнтири для досліджень.

Д-р іст. наук, професор Київського національного університету ім. Т.Г.Шевченка *В.Король* охарактеризував військові втрати України в роки війни. Із цікавим повідомленням про роль Великої Вітчизняної війни в долі українського народу виступив д-р іст. наук, професор ЖДУ ім. І.Франка *М.Лавринович*.

Канд. іст. наук, ст. наук. співроб. Інституту історії України НАНУ *Т.Вронська* презентувала учасникам круглого столу книгу «Київ у дні нацистської навали», наголосивши на її важливості не лише для істориків, науковців, викладачів, але й широкого читачького загалу.

Діяльність окупаційного режиму в окремих регіонах України дослідили: канд. іст. наук, ст. наук. співроб. Інституту історії України НАНУ *Т.Першина* («Злочини нацистських окупантів на території України»), асистент ЖДУ ім. І.Франка *Г.Махорін* («Окупаційний режим на Житомирщині в 1941–1944 рр.»), викладач *А.Петрова* («Становище на Поділлі в роки німецької окупації (1941–1944 рр.)»).

Канд. іст. наук, доцент Київського національного університету ім. Т.Г.Шевченка *І.Патриляк* зосередив увагу учасників круглого столу на актуальних проблемах української історіографії початкового періоду Другої світової війни.

Під час роботи форуму було заслухано повідомлення, в яких розкривалися різні аспекти життя українського суспільства воєнної доби: «Доля дітей в роки Великої Вітчизняної війни» (канд. іст. наук, в.о. доцента кафедри історії України ЖДУ ім. І.Франка *М.Лутай*), «Українці в каральних та охоронних інституціях III райху на території райхскомісаріату «Україна» (мол. наук. співроб. Інституту історії України НАНУ *І.Дерейко*).

Жваву дискусію викликали питання діяльності ОУН і УПА під час II світової війни. Цій темі було присвячено три повідомлення: «Діяльність ОУН-УПА на Кіровоградщині в роки Другої світової війни» (канд. іст. наук *Н.Бокій*),

«Школа в політиці ОУН та німецько-фашистського режиму на Вінниччині» (асистент кафедри історії України ЖДУ ім. І.Франка *В.Гінда*), «Державотворча діяльність Поліської Січі (21 серпня – 15 листопада 1941 р.)» (магістрант ЖДУ ім. І.Франка *С.Стельникович*).

Низку цікавих повідомлень підготували науковці й аспіранти відділу історії України періоду Другої світової війни Інституту історії України НАНУ. Про перебування військовополонених у таборах Житомирської області (1945–1950 рр.) доповідав мол. наук. співроб. *В.Левикін*; мол. наук. співроб. *Т.Пастушенко* дослідила питання українських оstarбайтерів у вітчизняній історіографії; *Т.Заболотна* – документи СБУ як джерело вивчення окупаційного режиму в Києві; а *М.Лобода* – залучення іноземних військовополонених до відбудови промислових об'єктів України.

Значну частину матеріалів було присвячено Житомирщині в роки Великої Вітчизняної війни (канд. іст. наук, доцент ЖДУ ім. І.Франка *П.Натикач*, канд. іст. наук, ст. викладач ЖДУ ім. І.Франка *Н.Рудницька*, учитель Топорівської школи *П.Бакка*).

Увагу учасників заходу привернули питання соціально-політичних та ідеологічних основ адміністративно-командної системи в СРСР і Україні (1941–1945 рр.) (канд. іст. наук, доцент ЖДУ ім. І.Франка *Ф.Петляк*), а також проблеми української культури в роки Великої Вітчизняної війни (канд. іст. наук, в. о. професора ЖДУ ім. І.Франка *М.Кордон*).

Підсумовуючи роботу круглого столу канд. іст. наук, в. о. професора, завідувач кафедри історії України ЖДУ ім. І.Франка *М.Кордон* відзначив, що зустріч вийшла надзвичайно цікавою, змістовною й корисною. На засіданні круглого столу виступило 22 доповідача, які порушили актуальні проблеми історії II світової війни, поділилися результатами своїх досліджень, міркуваннями з приводу ролі історичних знань для формування громадської думки, консолідації суспільства.